

Státní rozpočet 2021

Poslanecká sněmovna 18. prosince 2020 schválila rozpočet pro následující rok se schodkem 320 miliard korun. To byl **historicky nejvyšší plánovaný rozpočet**. K jeho schválení však došlo doslova na poslední chvíli, ministerstvo financí se dokonce připravovalo na rozpočtové provizorium, pokud by nebyl rozpočet schválen včas. Neveselý rekord ve výši deficitního státního rozpočtu se však podařilo ještě překonat. Již v únoru **došlo k navýšení schodku na 500 miliard**, a to za podpory vládní koalice spolu s KSČM. Tvorbu finančního plánu i jeho samotné schvalování provázelo několik nestandardních situací.

Zrušení superhrubé mzdy

Navzdory rekordním deficitům v rozpočtu se vláda Andreje Babiše rozhodla, že je nastala nejvýhodnější doba na zrušení superhrubé mzdy. Koaliční partneři (ANO a ČSSD) se ale ani nedokázali dohodnout na nové podobně daní z příjmu, a tak premiér i vicepremiér podali rozdílné návrhy. Nakonec byla s podporou hlasů poslanců ANO, ODS a SPD spolu s jednotlivci z dalších uskupení schválena verze premiéra Andreje Babiše určující dvě sazby daně z příjmů na 15% a 23% (vyšší sazba platí pro příjmy nad 140 tisíc). Návrh byl přijat v senátní podobě, která zároveň navyšuje slevy na poplatníka. **Tato verze připraví státní kasu o cca 88 miliard, z toho přibližně 30 miliard vypadne z příjmů krajům a obcím**. S tímto výpadkem však nepočítala první schválená verze státního deficitu ve výši 320 miliard. Dle výpočtů Národní rozpočtové rady si domácnosti s nižšími příjmy polepší zhruba o 180 korun měsíčně, vedle toho ty s vysokými i o 5600 korun, čili **pro nízkopříjmové občany znamená zrušení superhrubé mzdy pouze mizivé zlepšení finanční situace**.

10 miliard z/do obrany

Dalším sporným bodem byla podmínka KSČM ke schválení rozpočtu vyřazení 10 miliard z rozpočtu resortu obrany a přesunout je do rozpočtové rezervy. Jejich argument byl, že tak peníze vrací lidem. Vláda přesun 10 miliard nakonec uskutečnila, a to i přes dlouhodobé deklarace, že chtějí postupně naplnit závazek vůči Severoatlantické alianci (NATO), i přes argumenty, že právě vojáci pomáhali jak v logistice, testování, tak s péčí o pacienty. Ministr obrany Lubomír Metnar (ANO) několikrát nadnesl možnost, že pokud k přesunu dojde či pokud nedojde k navrácení celé částky obraně, rezignuje. První polovinu částky však armáda získala již koncem ledna. Tu druhou na konci března. To je také jeden z argumentů pro KSČM pro vypovězení toleranční dohody vládě.

ČNB

Premiér Andrej Babiš se po schůzce v Lánech s prezidentem Zemanem, která proběhla v březnu vyjádřil, že by Česká národní banka měla přispět do státního rozpočtu dle vzoru Švýcarska či Německa. Proti návrhu se však vyjádřil i přímo její guvernér Jiří Rusnok. ČNB sice dva poslední roky hospodařila s přebytkem, ten však musí být využit k pokrytí ztrát z let minulých. ČNB upozorňuje, že jejím **cílem je cenová a finanční stabilita, nikoli zisk**. Touto cestou tedy premiér rekordní zadlužení vlády neumenší.

Dluhová brzda

Dluhová brzda je nástroj, ke kterému se musí přistoupit, jakmile státní dluh překročí hranici 55% HDP. Následně musí vláda schválit vyrovnaný nebo přebytkový rozpočet. Ještě před začátkem pandemie odborníci očekávali, že na dluhovou brzdu narazíme kolem roku 2045. Nyní propočty Národní rozpočtové rady očekávají, že se **k dluhové brzdě dostaneme již v roce 2024**. Zároveň panuje odborná shoda, že by nemuselo stačit pouze stlačení výdaje, ale bude třeba zvýšit i příjmovou složku. Dané situaci nepřispívá právě zrušení superhrubé mzdy.

Na ekonomické otázky upozorňujeme i v sekci [#PtámeSeVlády](#). Informovali jsme o okolnostech schválení (ne)rozpočtu, i

o jeho rekordním navýšení. Kolik peněz z rekordního zadlužení doopravdy šlo na boj s epidemií a další fakta představujeme zde.